

ומתמך אתתקן פורסייה דקודשא ברין הוא. ומאן איהו פורסייה. אלין אינון צדק ומשפט. הדיא הוא דכתיב, (תהלים פט) צדק ומשפט מכוון כסאך. ומאן דדאין דינא, בעי למידן (ס"א למיתב) בכורסיה דמלכא. ואי פגים חד מנייהו, כאלו פגים לכורסיה דמלכא. וכדין קדשא ברין הוא אסתלק מבינייהו דדייני, ולא קאים בדינייהו. ומאי אמר. (תהלים יב) עתה אקום לאמר יי' וגו'. ורוחא דקודשא אמר, (תהלים נז) רומה על השמים אלהים.

רעיא מהימנא

לא תשנא את אחיך בלבבך הוכח תוכיח את עמיתך (ויקרא יט) וגו'. פקודא דא, לאוכחא לההוא דחטי, למחזי ליה רחימו סגיא, דרחים ליה, בגין דלא יתענש איהו. דהא בקודשא ברין הוא כתיב, (משלי ג) כי את אשר יאהב יי' יוכיח. וכמה דקודשא ברין הוא עביד ואוכח למאן דרחים ליה, הכי יוליף בר נש מההוא ארחא, ויוכח לחבריה. קדשא ברין הוא כמאי אוכח לבר נש. אוכח ליה ברחימו בסתרא, אי יקבל ליה יאות. ואי לא, אוכח ליה בין רחימוי. אי יקבל יאות. ואי לא, אוכח ליה באתגלגליא לעיניהון דכלא. אי יקבל יאות. ואי לאו, שרי ליה, ולא אוכח ליה, ושביק (דף פ"ו ע"א) ליה ייזיל ויעביד רעותיה.

בקרמיתא אודע ליה בסתרא, בגין לאוכחא ליה, ולא תערא ליה, דלא ינדע ביה בר נש. ודיא איהו ביניה לביניה. אי מקבל יאות. ואי לאו, אודע ליה בין רחימוי, בזמנא דכהנא רבא הוה בעלמא, יהיב ליה מרעין בערסיה, ואתו רחימוי דקודשא ברין הוא, ואודען ליה, אי אית ביה חוכא דניתוב מניה, ולעין במליה. אי מקבל יאות, ואי לאו אוכח ליה באתגלגליא, בממוניה, בכנוי, דכלא מלחשן עליה, וניתון לגביה. אי מקבל מוטב, ואם לא - מוכיח אותו בגלוי, בממונו, בכנוי, שכלם

הקדוש ברוך הוא. ומי הוא הפסא? אלו הם צדק ומשפט. זהו שכתוב (שם פט) צדק ומשפט מכוון כסאך. ומי שדן דין, צריך לדון (לשבת) בכסא המלך. ואם פוגם אחד מהם, כאלו פגם את כסא המלך. ואז הקדוש ברוך הוא מסתלק מבין הדיינים, ולא עומד בדיניהם. ומה אומר? (שם יב) עתה אקום לאמר ה' וגו'. ורוח הקדש אומרת, (שם נז) רומה על השמים אלהים.

רעיא מהימנא

לא תשנא את אחיך בלבבך הוכח תוכיח את עמיתך וגו'. מצוה זו להוכיח את אותו שחטא להראות לו אהבה רבה, שאוהב אותו, כדי שהוא לא יענש. שהרי כתוב בקדוש ברוך הוא, כי את אשר יאהב ה' יוכיח. וכמו שעושה הקדוש ברוך הוא ומוכיח את מי שאוהב אותו, כך ילמד אדם מאותה הדרך ויוכיח את חברו. במה מוכיח הקדוש ברוך הוא את האדם? הוא מוכיחו באהבה בסתר. אם יקבל אותו - יפה. ואם לא מוכיחו בין אוהביו, אם יקבל - יפה, ואם לא - מוכיחו בגלוי לעין כל. אם יקבל - יפה. ואם לא - מניח אותו ולא מוכיח אותו, ועוזב אותו שילף ויעשה את רצונו.

בראשונה מודיעה לו בסתר, כדי להוכיח אותו ולעורר אותו, שלא יכיר בו בן אדם. וזה הוא בינו לבינו. אם מקבל - טוב, ואם לא - מודיע לו בין אוהביו. בזמן שהכהן הגדול היה בעולם, נתן לו מחלה במשחו, וכאו אוהביו של הקדוש ברוך הוא, ומודיעים לו, שאם יש בו חוכא שישוב ממנה ויעין בדכריו. אם מקבל -